

Eric Visser schildert straatkinderen als klemmende vraag Een portret van vergetenen

Reformatisch
Dagblad 2002

In het gebouw van de Unesco in Parijs én in het World Trade Centre in Rotterdam huist volgend jaar een tentoonstelling van de Nederlandse kunstschilder Eric Visser. De blikvanger van deze expositie is een levensgroot schilderij van straatkinderen in de Braziliaanse miljoenenstad São Paulo. Eric Visser over een project dat hem enorm bezighoudt.

Rianne van Kuil

„Tijdens de onthulling van het staatsieportret van prins Willem-Alexander dat ik had gemaakt in opdracht van het museum Buren en Oranje, hield de conservator van het Dordrechts Museum, mevrouw drs. Monique Peters, een toespraak over de functie van het staatsieportret in de loop der eeuwen. Wat mij daarin aansprak, was dat het staatsieportret vanaf de tijd van de farao's altijd tot doel had de positie en de macht van de geportretteerde te benadrukken. Aan de andere kant was het zo dat het portret op zich een waarde toevoegde aan de geportretteerde.

Toen dacht ik: Als het portret een waardevermeerdering aan de geportretteerde geeft, zou je dat middel ook kunnen gebruiken voor mensen die tot de vergeten groepen behoren. Om hun dat gevoel van eigenwaarde te geven. Als ik een portret van een vergeten mens maak, benadruk ik daarmee voor de kijker het belang van die persoon.

Dat wilde ik toen gaan doen. Ik besprak mijn idee met de toenmalige directeur van Learning Without Frontiers, Jan Visser. Learning Without Frontiers is een deelorganisatie van de Unesco. Met hem is het idee totstandgekomen. Ik wilde die vergeten mens vastleggen op een groot doek en heb dat idee voorgelegd aan Unesco Nederland.”

São Paulo

„Voor dit project ben ik naar São Paulo in Brazilië geweest. Samen met Han Schenk, royalty-fotograaf. Toen hij hoorde van dit idee was hij meteen enthousiast. Hij is van Joodse origine en

haalde een Joods gezegde aan: „Als er één kind gered wordt, dan wordt in hem de hele mensheid gered.” In dat kind red je zijn hele nageslacht. We zijn in São Paulo naar de sloppenwijken geweest om kinderen te portretteren.

Het project houdt niet alleen in dat ik een schilderij maak. Er komt een hele tentoonstelling omheen. Als je een portret maakt van iemand, beeld je hem heel letterlijk uit, je geeft hem een gezicht. Dat doe je door middel van de schilderkunst, maar dat kan ook met verhalen. Daarom vertel ik een verhaal uit het leven van zo'n kind bij het schilderen; er ko-

niet van ons is, maar van de Schepper. We gaan niet goed met deze wereld om. Zolang wij veronderstellen dat deze wereld ons bezit is, slaan we palen om ons land en sluiten we anderen buiten. Ooit zullen we verantwoording moeten afleggen voor wat we met deze wereld hebben gedaan. Wat heb ik met jou gedaan, wat heb ik met de bossen gedaan, wat heb ik voor de armen gedaan?

Toen ik me dat realiseerde, werd ik even stil en heb er toen voor mezelf de consequentie uit getrokken dat ik alles wat ik heb, ga inzetten om voor deze men-

rijs te zien, tijdens de tweejaarlijkse vergadering van de Unesco in het najaar van 2003. Verschillende landen krijgen daar de gelegenheid om projecten onder de aandacht te brengen. Dat is meteen het tweede aspect van het project. Een kind kan wel blij zijn dat hij of zij op een portret te zien is, maar het wordt pas interessant als het portret hangt op een plaats waar belangrijke mensen komen. Het is mijn bedoeling om deze mensen met kinderen uit het dagelijks leven te confronteren, want dat is iets heel anders dan alleen maar cijfertjes en statistieken.

men ook portretfoto's bij, werk van Han Schenk.

Op het schilderij geef ik een straatbeeld weer. De kinderen die wij geportretteerd hebben, leven allemaal op straat. De kinderen schrikken als het ware op uit de dingen waarmee ze bezig waren. Zij kijken de toeschouwer aan. Waar het om gaat is: als zij jou aankijken, dan moet jij je afvragen wat deze kinderen je hebben te zeggen. Meer wil ik niet. Ik wil niet eens de vraag formuleren en al helemaal niet het antwoord geven.

Wat ik van dit project geleerd heb, is dat alles wat we hebben,

De Nederlandse kunstschilder Eric Visser over zijn kunstwerk: „Als de straatkinderen jou aankijken, moet jij je afvragen wat deze kinderen je hebben te zeggen.”

Foto Eric Visser

sen, de bezitlozen, iets te doen. Al red ik er maar één, dan is dat genoeg. Zoals staat in Matthëüs: „Voor zoveel jij dit aan één van deze mijn minste broeders hebt gedaan, zo hebt jij dat Mij gedaan.”

Niet alleen cijfertjes

„De tentoonstelling is eerst in het gebouw van de Unesco in Pa-

Vervolgens gaat de tentoonstelling ook naar Rotterdam, naar het World Trade Centre, het hart van de Nederlandse economie. Wij willen niet alleen politici benaderen, maar ook mensen uit de zakenwereld. Om hen te wijzen op hun verantwoordelijkheden. De tentoonstelling is voor iedereen toegankelijk.

Nadat de tentoonstelling in Parijs en Rotterdam is geweest, verhuist het schilderij naar São Paulo. Het is de bedoeling dat het in het museum voor moderne kunst wordt geplaatst. Dan gaan we er met de kinderen die in dit project hebben geparticipeerd naartoe.”